

16.8.1941
**SECRET
REG. SPECIALA**

1 Septembrie 1941

INSPECTORATUL JANDARMI CERNAUTI

către

Serviciul Marelui Prefect.

Am onoare să raporte, că legiunea Jandarmi Hotin cu raportul Nr.33 din 28 August 1941, raportează situația lagărelor de evrei din Edinița și Secureni, care este următoarea :

1.-Numărul total al evreilor.-

După numerotarea făcută de postul de jandarmi sunt 12.248 evrei.

După numerotarea făcută de Serviciul de Higienă și Profilaxie Nr.4, numărul total al evreilor ar fi de 11.224, deci mai mic cu 1024 decât cel dat de jandarmi.

Domnul Prefect al Județului Hotin, a dispus să se întocmească tabel nominal astfel că atunci se va stabili cu precizie numărul lor.-

2.-Cazarea.

Toți evrei sunt incartiruiți într'un cartier de cinci străzi în casele rămase libere în urma evecuării evilor localnici.-

Cazarea s-a făcut în condiții bune.-

3.-Hrana:

Până în prezent din făndurile puse la dispoziție de Prefectură, s'a distribuit pâine gratuit celor complect lipsiți de mijloace.

Domnul Prefect a aprobat ca până la epuizarea fondului ce are, să li se distribue zilnic câte 1500 pâini gratuit și 1500 pâini contra cost a 10 lei kgr.

Revine deci pentru individ câte 300 -400 gr.zilnic socotit și pentru copii mici.-

In prăvălia unde se vinde pâinea pentru internații au rămas câteva sute de pâini cari au început să se mucăgăească din cauză că nu o cumpără nimeni așteptând să li se dea gratis.- Evreii se plâng că sunt lipsiți complet de mijloace bănești din care cauză au fost jefuiți, iar ce le-au mai rămas au vândut ca să poată trăi.-

In adevăr, parte din ei sunt în stare precară, însă mai sună și din cei cari mai au bani. Dovada că au oferit șefului de secție 100.000 lei, pentru a înlesni trimiterea la Cernăuți a 10 familiilor.

Domnul Prefect și județul a propus ca să se adune de o comisiune formată dintre ei, toți banii ce au evreii, din care să se cheltuească pentru întreținerea lor.-

Reprezentantul evreilor cu care a stat de vorbă a refuzat categoric, declarând că nu au bani. Au cerut permisiunea ca doi dintre ei, să meargă sub pază la Cernăuți, spre a colecta banii, hrana și îmbrăcăminte.-

Domnul Prefect a raportat la Guvernământ această chestiune.-

A fost trimisă la lușru la șosele 600 de evrei, li se plătește 35 lei pe zi.-

4.-Asistența medicală.-

Inainte de a ocupa casele ce li s'au destinaț, Serviciul de Higienă și Profilaxie Nr.4 cu reședință în Edinița a procedat la desinfectarea tuturor evreilor.

Toți evreii au fost deparazitați șiimbăiați.-

Asistența medicală în prezent este asigurată de cei 15 medici evrei din lagăr.

Li s'a destinat o casă care servește de dispensar medical. Medicamente nu sunt.

64

- 2 -

Până în prezent s'au ivit următoarele epidemii :

- 2 cazuri de scarlatină ;
- 4 cazuri de rigoicolă ;
- 2 cazuri de erizipel ;
- 7 cazuri de dizenterie ;
- 1 caz de febră tifoidă ; -suspect-

In primele zile a sosirei în lagăr, au murit cca. 4-5 evrei pe zi ; treptat cazurile de moarte au scăzut.

PAZA. Până în prezent paza nu a fost rău organizată din cauza lipsei de efectiv.

Au fost dați pentru pază 6 jandarmi și câte 50 premilitari zilnic sub comanda Serg.Major Ulmeanu Voi-cildă.

Premilitarii însă sau dedat la furturi și alte abuzuri, astfel că mai mult au deservit paza decât să o asigure.

Prin sosirea celor 3 plotoane de jandarmi, problemele pazei s'a rezolvat.-

La pază a mai concurat și trupa de pioneri din garizoană, însă la fel ca și premilitarii, soldații sau de-dat la abuzuri.

Ebreii declară că nu au putut să-si constituie o pază proprie, de frică să nu fie bătuți de soldații și premilitari.-

Prin sosirea celor 3 plotoane de jandarmi, problemele pazei a fost soluționată.-

Ebreii s'a organizat pe sate.

Toți evreii dintr'un sat au ales un șef.

Asemenea un șef și pe lagăr. Acești șefi nu au rol de poliție, rolul lor este de a ține contact cu autoritățile pentru satisfacerea diferitelor dolanțe ale evreilor.

LAGARUL SECURENI.-

1.-Numărul evreilor după nomiroarea jandarmilor, este de 10.201. După numerotarea autorităților comunale, este de 8302, rezultă o diferență de 1889 indivizi.-

Domnul prefect a ordonat prin preturi, și se întocmească tabele nominale, atunci vom avea o numărăt precisă.

2.-Cazarea s'a făcut într'un cartier separat în bune condiții.-

3.-Hrana, Starea materială a evreilor în acest lagăr este ceva mai bună decât a celor dela Edinița.

Aici sunt evrei din Hotin, care nu au făcut drum prea lung, astfel că nu au fost expuși la jafuri în același proporție ca cei din județul mai îndepărtate.

Din propria lor inițiativă au început să strângă bani pentru cei săraci.

Prefectura le-a dat gratuit : 1400 kgr.zahăr, 450 kgr.ulei comestibil, 80 kgr.sare, 200 kgr.pâine.

Pâine se vinde cu 15 lei kgr.

Au fost luăți la lucru :

La Briceni pentru drumuri 150 indivizi

La treerat - Zelena - 25 "

La curățat strizile Secureni 30 "

La reparat strazile 20 "

La Lipcani la șosea 450 "

Zarzavaturile, laptele, unt se cumpără de pe piață și se găsește în abundență.

4.-Asistența medicală.

Este asigurată de 6 medici evrei împărțiti pe sectoare. Au baie care funcționează permanent. Se simțe nevoie de petrol și var.- S'a instalat un dispensar medical.-

Paza :

S'a rezolvat această problemă prin sosirea a 3 plotoane de poliție.-

Poliția în lagăr se face de evrei. Au fost împărțiti pe grupe, fiecare având un comandant.-

In acest lagăr sunt internați și un număr de 1698 evrei originari din Lipcani, care fuseseră evacuate de ruși și pe care trupele germane i-au trecut înapoi în Basarabia.-

Starea în care au venit a fost deplorabilă. Erau nemâncăti de 4 zile, rupti și plini de paraziți.

In cazul că evreii vor rămâne mai mult timp în aceste lagăre, va fi nevoie să se repare sobele, să se asigure încălzitul, să le dea haine și lingerie, căci majoritatea nu au decât ce este pe ei.- Aceasta va fi și în interesul populației creștine, care dacă se vor îmbolnăvi epidemii va avea de suferit.-

INSPECTOR JANDARMI CERNAUTI

Colonel I. Manea

SEFUL BIUROULUI POLITIE
Locot. A. Penteleianu

CIFRATA

TELEGRAFA

către

LEGIUNEA JANDARMI TIGHINA
pentru colonel Broșteanu Emil

65

Am fixat următoarele puncte de trecere: dela Criuleni la Karantin și dela Rezina la Ribnița.-

Fixați itinerariile și dirijați plotoanele de jandarmi astăzi ca în dimineață de 6 Septembrie să poată începe transferările..

Să aveți gata de rechiziție la punctele de trecere pentru bagaje, femei și bolnavi.-

Grupele vor fi de căte 1000 persoane.-

General Ioan Topor

Nr. 808 din 2 Sept. 1941

Notă: Comand. Legiunei Tighina,
va descifra ordinul și transmite
prin curier motociclist D-lui
Colonel Broșteanu pentru a putea
confirma primirea ordinului
chiar azi.-

Nr. 507/2/941

13.10

Exp. Horia
2/9. - 14.35
ss/Macry

2/IX.1941
ordinul cifrat s'a distrus prin ardere

Nr. 666

Domnului General Topor, Mare Pretor

66

Prezentată la Tighina Nr. 213 cuv. 71 data 3/9, ora 8
Transmisă de data- 3 ora 17;

In urma hotărârii D-lui Mareșal Antonescu în legătură cu D-l Guvernator al Transnistriei, transportul celor știmate pe ziua de 15 se va înainta itinerariul haltele și localitățile de cartuire stop.

Această telegramă s'a comunicat și D-lui General Voiculescu de către D-l Guvernator al Transnistriei.

Col. ss/ Broșteanu
Nr. 1146 Inspt. jand.

dosar Gral. Topor